

Egyptische piramides: hoe oud en waarom?

Beschrijving

Piramides zijn iconische symbolen van de macht en technologische bekwaamheid van de oude farao's die nog steeds de Egyptische skyline domineren. Maar wanneer werden piramides voor het eerst gebouwd? En waarom werden ze überhaupt gebouwd?

De eerste piramide in Egypte werd gebouwd door farao *Djoser*, die bijna 4.700 jaar geleden regeerde.

Deel van het standbeeld voor farao Djoser

Meer dan een millennium later werd de laatste piramide van het oude Egypte, gebouwd. Dat is dus ongeveer 3500 jaar geleden en hij was bedoeld voor *Ahmose I*.

Daarna werden Egyptische heersers begraven in ondergrondse graven in de *Vallei der Koningen*.

Met andere woorden: de oude Egyptische piramides werden gebouwd tussen ongeveer 2700 en 1500 voor Christus. Dit maakt de vroegste piramides ongeveer even oud als *Stonehenge*. Maar de piramides zijn veel ouder dan andere oude bouwwerken, waaronder het *Parthenon* (447 v.Chr.), de *Chinese Muur* (220 v.Chr.) en het *Colosseum* (80 n.Chr.). Maar de neolithische tempel *Gobekli Tepe* in Turkije is echter ouder, van 11.000 tot 12.000 jaar geleden.

De eerste piramide van Egypte

De piramide van Djoser bestaat uit zes lagen en werd oorspronkelijk gebouwd als een soort rechthoekig graf dat tegenwoordig bekend staat als een mastaba (een Arabisch woord dat 'bank' betekent) voordat het werd uitgebreid tot een trappiramide.

Oude inscripties geven aan dat een man genaamd *Imhotep* de leiding had over de constructie van de trappiramide.

Imhotep wordt meestal beschouwd als de eerste architect in Egypte die in steen bouwt en wordt gecrediteerd voor de bouw van het trappiramidecomplex van Djoser, vertelde Marc Van De Mierop, hoogleraar geschiedenis aan Columbia University. Er is een inscriptie met zijn naam gecombineerd met die van Djoser waarin hij hoofd van de beeldhouwers wordt genoemd. In het latere oude Egypte werd hij als een wijze beschouwd, voegde hij eraan toe.

De piramide voor farao Djoser

Waarom bouwden de Egyptenaren piramides?

Onderzoekers weten nog steeds niet precies waarom farao's ervoor kozen piramides te gebruiken voor hun begrafenissen. Waarom geen graf, mausoleum of mastaba?

Een reden kan zijn geweest om extra bescherming te bieden tegen grafrovers.

In vroegere tijden plunderden rovers de laag oprijzende mastaba-graven van farao's door zich van bovenaf in te graven, schreef egyptoloog *Reg Clark* in zijn boek *Securing Eternity: Ancient Egyptian Tomb Protection from Prehistory to the Pyramids* (American University in Cairo Press, 2019).

De trappiramide, met zijn zes lagen op elkaar, zou bescherming tegen deze methode hebben geboden, schreef Clark.

Veel egyptologen hebben gesuggereerd dat de trappiramide een soort trap vormde waar de koning naar de hemel kon opstijgen, maar ik stel voor dat [de piramide werd gebouwd] omdat het de

meest efficiënte en economische manier is om een virtueel halffrond te creëren. van bescherming over de onderliggende onderbouw, volgens Clark.

Een andere belangrijke innovatie was dat er steen werd gebruikt om de trappiramide te bouwen, terwijl de mastaba's die door de vorige farao's werden gebruikt, van moddersteen waren gemaakt. *Dit was belangrijk omdat steen moeilijker te infiltreren is*• merkte Clark op.

Religieuze redenen kunnen ook een belangrijke factor zijn geweest. *Miroslav Verner*, emeritus hoogleraar egyptologie aan de *Charles Universiteit in Tsjechië*, vertelde dat *waarschijnlijk religieuze redenen achter*• het idee zaten om piramides te bouwen.

Farao Djoser en de Zonnegod Ra

Toen Djoser aan de macht kwam, nam de invloed van de zonnecultus en de zonnegod Ra (ook wel gespeld als Re) toe, schreef *Verner* in zijn boek *The Pyramids: The Archaeology and History of Egypt's Iconic Monuments*• (American University in Cairo Press, 2021).

De groeiende invloed van de zonnecultus heeft mogelijk geleid tot de wens om structuren te bouwen die hoger in de hemel reikten. *Verner* merkte op dat een passage uit een tekst die ongeveer 4400 jaar oud is, zegt: *Moge de lucht het zonlicht sterk voor je maken, moge je naar de hemel opstijgen als het Oog van Re*• (vertaling door *Raymond Faulkner*).

Een vraag is of een groeiende belangstelling voor de zonnecultus tot de bouw van de trappiramide heeft geleid, of dat de constructie van de trappiramide een toenemende belangstelling voor de zonnecultus teweeg heeft gebracht. *Wat was er eerst: het ei of de kip?*• vraagt *Massimiliano Nuzzolo*, onderzoeker aan het *Instituut voor Mediterrane en Oosterse Culturen van de Poolse Academie van Wetenschappen in Warschau*, zich af.

Nuzzolo denkt dat de belangstelling voor de zonnecultus groeide na de bouw van de trappiramide. *Deze ongelooflijke architecturale onderneming heeft mogelijk ook een verandering in de religieuze ideologie beïnvloed en op de een of andere manier zelfs aangespoord, wat uiteindelijk weerspiegelde in een grote nadruk op de zonne-aspecten van het koningschap*• zei *Nuzzolo*.

Gebouwd voor een millennium

Wat de redenen ook waren voor het bouwen van piramides, de Egyptische farao's bouwden ze gedurende meer dan een millennium. De farao *Sneferu* (regeerperiode circa 2575 tot 2551 v.Chr.) bouwde de eerste echte piramides (piramides met platte zijden) in *Dahshur*.

Deze bestonden uit de gebogen piramide (zo genoemd vanwege zijn ongebruikelijke hoek) en de rode piramide (genoemd naar zijn kleur).

De Grote Piramide van Gizeh, het enige van de zeven oude wereldwonderen dat er nog steeds staat, werd gebouwd door *Khufu* (regeerperiode circa 2551 tot 2528 v.Chr.), terwijl *Chefren* (regeerperiode circa 2520 tot 2494 v.Chr.) nog een grote piramide bouwde, samen met de Grote Sfinx, in *Gizeh*.

Het is niet duidelijk waarom de Egyptische farao's stopten met het bouwen van piramides, maar veiligheidsproblemen kunnen daar deel van uitmaken. Ondanks dat ze waarschijnlijk moeilijker te plunderen zijn dan mastaba's, werden Egyptische piramides in de oudheid toch geplunderd, en farao's hoopten misschien dat het bouwen van hun graven in de Vallei der Koningen het moeilijker zou maken ze te plunderen. Bovendien heeft de topografie van de vallei een piek die tegenwoordig *el-Qurn* wordt genoemd (soms gespeld als *Gurn*), die een beetje op een natuurlijke piramide lijkt.

Datum aangemaakt
2023/09/01